FEBRUARIS_Saimnieka Vards_2015_avize.qxd 23.02.2015 14:38 Page 1

SAIMNIEKA VĀRDS

SIA «PREIĻU SAIMNIEKS» INFORMATĪVAIS IZDEVUMS WWW.PREILUSAIMNIEKS.LV

2015. GADA FEBRUĀRIS Nr. 2 (81)

Ko mēs apsaimniekojam?

Šobrīd gribu nedaudz parunāt par daudzdzīvokļu namu apsaimniekošanu. Kā tas notiek, kur ir šīs idejas pirmsākumi un kā tā attīstās šobrīd?

Atskatoties vēsturē

Sāksim par to, ar kādu mērķi radās šīs mājas un kā šis mērķis ir ievirzījies šobrīd. Daudzdzīvokļu nami radās, lai cilvēki, strādājot pilsētvidē (vēlāk arī ciematos), varētu sevi visu veltīt darbam rūpniecībā, apkalpojošā sfērā, lai būtu pienācīgi sadzīves apstākļi, nedomājot par ikdienas rūpēm, kā uzturēt savu mājokli pienācīgā kārtībā, bet, apkalpojošām organizācijām sniedzot visus komunālos pakalpojumus šim sektoram, bija daudz lētāk, nekā tas būtu katram indivīdam atsevišķi. Turklāt par šiem pakalpojumiem lielā mērā samaksāja valsts dotējot (maksājot vai uzturot komunālo pakalpojumu nodrošināšanas sfēras). Pie šādas sistēmas visiem gribējās lielākus dzīvokļus, parādsaistības izpalika, kopīpašuma apsaimniekošanas jēdziens vispār bija svešs.

Kur ir dzīvokļu īpašnieki?

Kā ir šobrīd? Mūsu sabiedrība Preiļos apsaimnieko daudzdzīvokļu namus, kuru ir nedaudz pāri simtam – lielas, mazas, vecas, salīdzinoši jaunas ēkas, bet visas pagājušā gadsimta īpašums, kas galīgi ne pēc pašas gribas ir kļuvis par domes īpašumu. Jaunais īpašnieks ir deleģējis sabiedrībai «Preiļu saimnieks» to apsaimniekot – un kā gan citādi, kurš cits to gribētu darīt? Tālāk, noslēdzoties privatizācijas procesam, daudzi dzīvokļi (85–90 %) ir kļuvuši privāti, bet daļa tomēr nē, kas šo situāciju pavisam sarežģī – divi pilnīgi dažādi īpašumi, bet saplūduši kopā, kas apsaimniekošanas procesu tikai padara grūtāku, jo procesa virzītāji (dzīvokļu īpašnieki) bieži vien lēmumus par apsaimniekošanas procesa pareizāku virzību, renovācijas nepieciešamību pieņem kūtri, kas beigās noved pie neizlēmības vai vienaldzīga lēmuma. Bet kas par to visu maksā? Tas ir ļoti vienkārši – tie, kas tur dzīvo un izmanto ikdienā īpašumu.

Rodas jautājums – bet kur paliek saimnieki? Jā, vairumā gadījumu tā arī ir, ka «īpašnieks dzīvo – īpašnieks maksā», bet pie mums, Preiļos (iespējams, arī citur), ļoti bieži ir arī savādāk – īpašnieks vispār nav gadiem ne redzēts, ne dzirdēts, bet nomnieks (gribētu to saukt par īpašnieka deleģēto personu – patieso lietotāju) tur dzīvo, bieži vien arī maksā regulāros maksājumus, bet tanī pašā laikā ne par ko neatbild, neuzņemas lēmējtiesības, bet bieži viņa vispār tur nav. Šādas ainas ir novērojamas vai ikkatrā daudzdzīvokļu mājā un ne reizi vien. Turklāt daudzi dzīvokļi ir vispār neapdzīvoti un īpašnieks nav (faktiski jau viņš ir) ne sastopams, ne kā citādi iespējams ar viņu komunicēt.

Risinājums ir likumdošanā

Kas no tā cieš, un kāda ir izeja? Ja dzīvoklis tiek nomāts, tad šāda aktivitāte ir sakārtojama ar līgumu, nosakot tiesības, pienākumus u. c. aktivitātes nomniekam. Šī uzņēmējdarbība (to tā gribētos traktēt) šobrīd nav sakārtota. Valsts cīnās par nodokļiem visās jomās, tad kāpēc šī nozare ir atstāta bez ievērības? Noteikti to var sakārtot ar likumdošanu, līgumiem, esamības pārbaudi vai kā citādi, bet tam ir nepieciešama un nenopietna valstiska pieeja. Tāpat ir arī ar tiem dzīvokļiem, kuri ir slēgti un īpašnieks nav sastopams. Manā skatījumā tā ir nevērīga attieksme pret savu īpašumu, un vēl vairāk – šāda attieksme traucē normāli strādāt, pieņemt lēmumus, bieži vien novērst avārijas situācijas daudzdzīvokļu mājā.

Šajā gadījumā ir iespēja situāciju vērst par labu kopumā. Ir tāds instruments kā īpašuma nodoklis. Rodas jautājums, kāpēc lauksaimnieki, kuri izturas nenopietni pret savu zemi to neapstrādājot, ir spiesti maksāt paaugstinātas likmes īpašuma nodokli, bet dzīvokļa īpašums ir tik nenozīmīgs, ka īpašnieka nevērība var radīt un rada problēmas pārējiem mājas dzīvokļu īpašniekiem, tam netiek pievērsta uzmanība un attiecīgas korekcijas netiek piemērotas. Varbūt šāda aktivitāte uzlabotu vispārējo negatīvo tendenci šajā jomā?

Šīs visas iztirzātās problēmas sākot pozitīvi risināt, tiks atvieglota dzīve gan mājas dzīvokļu īpašniekiem, gan mājas apsaimniekotājam un nebūs tā, ka pagalms ir sakopts, zāle nopļauta, ielu apgaismojums deg, bet dzīvokļa īpašnieka nav, bet nosacītais nomnieks neko nezina un arī negrib zināt. Tāpēc, kamēr mēs visi kopā neaiztaisīsim šim «maisam» caurumus, tanī varēsim bāzt kaut zelta graudus, rezultāts būs nemainīgs.

Tomēr savu situācijas izvērtējumu gribētu pabeigt uz pozitīvas nots, proti, mēs, kā dzīvojamā fonda apsaimniekotājs, vienmēr meklēsim labāko apsaimniekošanas formu, paturot prātā pamatvērtības, kuras mums ir mūsu klienti un tieši tie, kuri ar mums sadarbojas un palīdz ar savu padomu līdzdalību risināt apsaimniekošanas problēmas.

Jānis Mūrnieks,
SIA «Preiļu saimnieks»
valdes priekšsēdētājs

Vērienīgi labiekārtošanas darbi Preiļu parkā

Preiļu novada dome ir rosinājusi labiekārtošanas darbus Preiļu parkā. Februārī SIA «Preiļu saimnieks» sāka bojāto un pašizsējas koku ciršanu, saglabājot un veidojot krūmus un krūmu grupas. Šopavasar plānoti būtiski uzlabojumi parka teritorijā pretim Brāļu kapiem un gar A. Paulāna ielu līdz estrādei.

Teritorijā pretim Brāļu kapiem divdesmitā gadsimta sākumā atradās ābeļdārzs, kas padomju gados tika iznīcināts un pārdalīts ar taku, kuras malās savulaik auga Balzāma papeles – īsmūžīgi koki, kam 50 gadu vecumā iekalst galotne un koks iet bojā. Takas malās joprojām ir palicis dzīvžogs, kuru tuvākajā laikā varētu izņemt, lai atjaunotu lielo lauci, kas tika mākslīgi sadalīta divās daļās. Preiļu novada domes priekšsēdētāja **Maruta Plivda** stāsta: «Parks ir mūsu bagātība, jo kur gan vēl citur Latvijā pilsētā ir 42 hektārus liels parks. Uz parku iedzīvotāji nāk, un parks viņiem ir svarīgs. Šeit cilvēki atpūšas un pavada brīvo laiku, šogad ļoti aktīvi ir slēpotāji. Parkā ir uzsākti darbi ar tādu domu, ka SIA «Preiļu saimnieks» izzāģē vecos, vēja aplauztos kokus un sakārto krūmu grupas, lai būtu vizuāli pievilcīgi. Pavasarī mums ir plānots ļoti vērienīgs pasākums, kad aicināšu visus novada iedzīvotājus iestādīt parkā katram savu koku. Konsultējoties ar arhitekti Janelis kundzi, tiek saskaņots, kur un ko varēs stādīt. Ja mēs paši sāksim ātrāk darīt, tad arī rezultāts būs ātrāk pamanāms un jau pēc gadiem trijiem pieciem varēsim priecāties par izdarīto.»

Arhitekte, grāmatas «Latvijas muižu dārzi un parki» (2010) autore **Ilze Māra Janelis** pirms vairākiem gadiem ir izstrādājusi tehnisko Preiļu muižas parka dokumentāciju. Laika griežos daudz gājis zudumā, un visu parku nav iespējams atjaunot vienā reizē, tas jādara pakāpeniski katru gadu. Ilze Māra Janelis uzsver vairākus būtiskus aspektus, kuri jāņem vērā, atjaunojot Preiļu muižas vēsturisko parku: «Muiža nav pils, muiža ir viss zemes īpašums ar lauksaimniecības platībām, mežiem, ūdeņiem un zemnieku sētām. Ja gatavo parka rekonstrukcijas projektu, tad ir jāatmet ambīcijas, ka tagad uztaisīšu kaut ko tādu, par ko pienākas Nobela prēmija. Es kopā ar attiecīgā objekta īpašnieku vai apsaimniekotāju gribu parādīt, kas tajā ir vērtīgs kultūrvēsturiskā aspektā, ko no tā var atjaunot un ko no atjaunotā var izmantot, lietojot 18. gadsimta jēdzienu, cilvēka labsajūtai – atpūtai, acu priekam. Vēsturiskais parks ir komplekss, tajā nav un nevar būt ar pārējo nesaistītu objektu. Atmetot kaut ko vienu, zūd daudz kas cits. Par laimi, man izdevās atrast iespējami daudz informācijas par vēsturisko plānojumu, stipri daudz laika pavadīju, lai parka topogrāfijā atzīmētu visus kokus, visus krūmus. Parks bez krūmiem nav parks, tā ir koku stumbru stabu summa acu augstumā. Jūs redzat cauri. Ja ir iesējušies koki, tie nomāc stādītos krūmus. Man nav jāizgudro velosipēds, man ir jāattīra no viņa biezais rūsas slānis. Un tad es skatos, kurā vietā ceļu tīkls ir jāatjauno, kurā vietā viņu nav vērts atjaunot. Pirms gadiem trīsdesmit parādījās uzskats, ka visas malas parkiem ir jāatver, lai no malas redzētu iekšā parkā. Visi putekļi no ārpuses nāk parkā. Jūs atrodaties muižas parkā, bet ārpusē redzat diezgan haotisku apbūvi. Vai tas ir parka skats? Ainavu parka pamatideja ir, ka cilvēks atrodas mazajā paradīzē, kur ir, kā toreiz rakstīja, cēla daba visapkārt. Vēsturiski Preiļu parkam apkārt bija mūra žogs un iekšpusē gar to koku rindu stādījumi. Tagad šeit varētu izņemt tos kokus, kuri aplūzuši vai gandrīz nokaltuši un tad malā stādīt lielo krūmu pudurus, lai vizuāli aiztaisītu malas.»

Pavasarī novada iedzīvotāji tiks aicināti parkā iestādīt katrs savu koku, un patlaban noris darbs pie jauno apstādījumu plānošanas. Attēlā no kreisās – SIA «Preiļu saimnieks» Komunālās nodaļas vadītāja Zenta Igolniece, Preiļu novada domes tehniskās daļas vecākais speciālists Anatolijs Petrovs, arhitekte Ilze Māra Janelis un Preiļu novada domes priekšsēdētāja Maruta Plivda.

Šogad arī iecerēts gar A. Paulāna ielu izzāģēt vecos un bīstamos kokus, kuri varētu apdraudēt privātmājas. Savukārt muižas bijušās siltumnīcas vietā varētu būt piemērota vieta omulīgai kafejnīcai un sporta inventāra telpām.

FEBRUARIS_Saimnieka Vards_2015_avize.qxd 23.02.2015 14:38 Page 2

● ATBILDAM IEDZĪVOTĀJIEM

1) No š. g. 1. marta tiek noteikta maksa 0,50 eiro par komunālajiem maksājumiem namu pārvaldē. Sakiet, lūdzu, kāpēc jāmaksā par namu pārvaldes pakalpojumiem iedzīvotājiem, jo apsaimniekotājs «Preiļu saimnieks» katru mēnesi no mājas par apsaimniekošanu saņemtajiem ieņēmumiem (0,38 EUR par kvadrātmetru) atskaita apaļu summiņu namu pārvaldes uzturēšanai un šīs summas ar katru gadu palielinās, no apsaimniekošanas atdalās renovētās mājas. 2) Kāpēc apsaimniekotājs neatsūta rēķinus uz mājām (kā to dara citas iestādes), kāpēc man jāiet pēc rēķina uz namu pārvaldi un jāmaksā internetā?

No šā gada 1. marta būs jāmaksā 0,50 eiro par katru maksājumu SIA «Preiļu saimnieks» Komunālo pakalpojumu norēķinu daļā. Šī maksa tiek ieviesta saistībā ar banku pakalpojumu izmaiņām Preiļos, kas skar mūs visus un kā rezultātā SIA «Preiļu saimnieks» jārēķinās ar papildus izdevumiem par sīknaudas maiņu, inkasāciju, kā arī par ikvienu operāciju, kad klienti Komunālo pakalpojumu norēķinu daļā maksā ar bankas kartēm vai skaidrā naudā. Ļoti daudzi klienti maksā, izmantojot internetbanku, kas nerada papildus izmaksas SIA «Preiļu saimnieks» un netērē kopējo savas dzīvojamās mājas apsaimniekošanas naudu nevajadzīgajiem tēriņiem.

Komunālo pakalpojumu rēķini uz mājām netiek sūtīti tādēļ, ka tādā gadījumā klientiem būtu jārēķinās ar papildu izdevumiem par pasta pakalpojumiem. Tādēļ vairums klientu izvēlas rēķinus saņemt maksājumu daļā.

Ja komunālos maksājumus veicat internetbankā, nav katrreiz jādodas uz norēķinu daļu pēc sava rēķina. Komunālo pakalpojumu norēķinu daļā var aizpildīt iesniegumu (veidlapu var atrast šeit: *http://ej.uz/ywgz*), lai turpmāk rēķinus saņemtu savā e-pastā. Savukārt nodot ūdens skaitītāju rādījumus un sekot līdzi pēdējā gada rēķinu summām var sistēmā *WebNams.*

Labdien! Vai šobrīd ir iespējas kanalizācijas pieslēgšanai uz nomaksu?

Individuālās mājas, kuru ielās jaunizbūvētas pilsētas komunikācijas, joprojām tiek aicinātas izbūvēt pieslēgumus centralizētajai ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmai.

Komunikāciju tīkli no individuālās mājas līdz pieslēguma akai ir jāizbūvē par saviem līdzekļiem. Pirms pašiem uzsākt pieslēguma rakšanas darbus, ir jāgriežas SIA «Preiļu saimnieks» Liepu ielā 2, lai saņemtu tehniskos noteikumus (iesnieguma veidlapu var atrast šeit: *http://ej.uz/ywgz*), kuri tiek izsniegti bez maksas. Lai pakalpojumu varētu sākt lietot, pēc ūdensvada pievada un/vai kanalizācijas izvada izbūves un ūdens patēriņa skaitītāju ierīkošanas SIA «Preiļu saimnieks» Komunālo maksājumu norēķinu daļā obligāti jānoslēdz līgums par ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu lietošanu.

Savam apsaimniekotājam SIA «Preiļu saimnieks» jautājumus varat uzdot interneta vietnes *preilusaimnieks.lv* kreisās puses sadaļā *Uzdot jautājumu.*

Maksa par siltumenerģiju pilsētas daudzdzīvokļu mājās janvāra norēķinu periodā

Atbilstoši Sabiedrisko pakalpojumu regulatora lēmumam pie AS «Latvijas Gāze» noteiktās dabas gāzes tirdzniecības cenas 277,46 EUR par tūkstoš normālkubikmetriem gāzes kopējais siltumenerģijas tarifs šā gada janvārī Preiļos ir 54,97 EUR/MWh, informē SIA «Preiļu saimnieks» Siltuma un ūdensapgādes nodaļas vadītājs Vladimirs Haritonovs.

Vidējā maksa par siltumenerģiju – 1,511 EUR/kv. m

SIA «Preiļu saimnieks» Siltumapgādes nodaļas apkopotie dati liecina, ka vidējā maksa par apkurināmās platības vienu kvadrātmetru iedzīvotājiem, kuri siltumenerģiju saņem no Liepu, Celtnieku un Pils ielu katlumājām, decembrī ir 1,511 EUR/kv. m ar PVN, bet siera rūpnīcas mikrorajona iedzīvotājiem 1,41 EUR/kv. m ar PVN. Ja apskatām katras katlumājas apkalpojošās teritorijas atsevišķi, tad vidējā maksa par apkuri decembrī ir šāda: Liepu ielas katlumāja – 1,431 EUR/kv. m, Pils ielas katlumāja – 1,998 EUR/kv. m, Celtnieku ielas katlumāja – 1,592 EUR/kv. m ar PVN.

Renovētās mājas taupa siltumenerģiju un naudu

Pilnībā renovētās mājas par apkuri maksā pat divas reizes mazāk nekā nesiltinātās mājās. Maksa par apkuri Preiļu renovētajās mājās janvāra norēķinu periodā ar PVN: Liepu 9 – 0,563 EUR/kv. m (maksa par cirkulāciju vienam dzīvoklim 10,23 EUR ar PVN), Rēzeknes 32 – 0,586 EUR/kv. m (maksa par cirkulāciju vienam dzīvoklim 8,67 EUR ar PVN), Liepu iela 28 – 0,588 EUR/kv. m (maksa par cirkulāciju vienam dzīvoklim 10,36 EUR ar PVN), Liepu 21 – 0,619 EUR/kv. m (maksa par cirkulāciju vienam dzīvoklim 8,93 EUR ar PVN), Liepu 24 – 0,694 EUR/kv. m (maksa par cirkulāciju vienam dzīvoklim 7,44 EUR ar PVN), Liepu 12 – 0,734 EUR/kv. m (maksa par cirkulāciju vienam dzīvoklim 9,56 EUR ar PVN), bet siera rūpnīcas mikrorajonā Daugavpils ielā 72 – 0,35 EUR/kv. m (maksa par cirkulāciju vienam dzīvoklim 15,87 EUR ar PVN).

Maksa gandrīz tādi pati kā iepriekšējā mēnesī

Janvāra norēķinu periods bija 30 dienas (no 29.12.2014. līdz 27.01.2015.). Saskaņā ar Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra sniegto informāciju, šajā laika periodā vidējā diennakts gaisa temperatūra bija mīnus 2,32 grādi pēc Celsija skalas. Salīdzinot ar pagājušā gada decembra norēķinu periodu, jāteic, ka nekādu būtisku izmaiņu janvārī nav – gaisa temperatūra ir tikai mazliet zemāka (decembrī tā bija mīnus 2,35 Celsija grādi), kopējais siltumenerģijas patēriņš samazinājies pavisam minimāli, līdz ar to arī vidējā maksa par apkurināmās platības vienu kvadrātmetru janvārī ir mazāka tikai par pieciem centiem. Savukārt, ja atceramies, pērnā gada janvārī gaisa temperatūra bija mīnus 5,17 Celsija grādi, bet vidējā maksa – 2,1 EUR par kvadrātmetru (pēc iepriekšējā siltumenerģijas tarifa).

Pavasarī dabas gāzes cena samazināsies

Akciju sabiedrība «Latvijas Gāze» prognozes liecina, ka dabas gāzes cena martā varētu vēl nedaudz sarukt, un, ja vēl nebūs krasas gaisa temperatūras pazemināšanās, mazāki būs arī maksājumi par apkuri Preiļos.

Runājot par tālāku nākotni, AS «Latvijas Gāze» prognozē, ka dabasgāzes tarifs gada otrajā pusē varētu augt gan ražotājiem, gan mājsaimniecībām. Uzņēmums to skaidro ar augošajām fiksētajām izmaksām, kas saistītas ar pēdējos gados būtiski sarūkošo dabasgāzes patēriņu. Pagaidām vēl nav zināms, par cik procentiem dabas gāzes tarifs varētu pieaugt.

Siltumenerģijas patēriņu ēkā ietekmē:

– ja ēka ir pilnībā renovēta, tad siltumenerģijas ietaupījums ir ievērojams, taču mazāk siltumenerģijas tērē un līdz ar to mazāk par apkuri maksā arī tajās ēkās, kur veikti nelieli siltumnoturības uzlabošanas remontdarbi;

– ēkas tehniskais stāvoklis (siltumnoturība);

– dzīvokļu skaits ēkā;

– iedzīvotāju paradumi (atvērti logi, vaļā atstātas kāpņu telpu durvis u. tml.);

– āra gaisa temperatūra.

Ūdens skaitītāju rādījumus ērtāk paziņot elektroniski

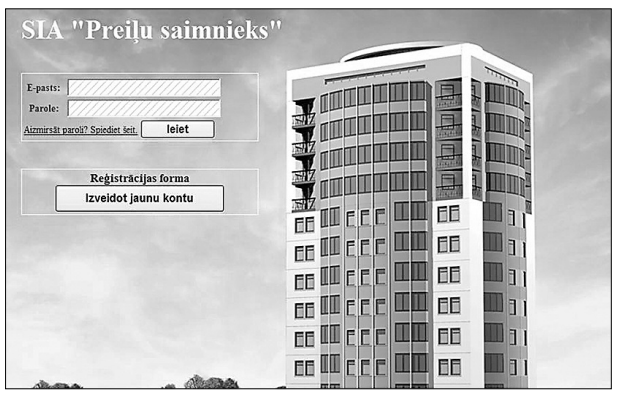

SIA «Preiļu saimnieks» klientiem ir iespēja ūdens patēriņa skaitītāju rādījumus nodot elektronisko norēķinu sistēmā *WEBNams*. Aicinām reģistrēties un izmantot priekšrocības, ko sniedz elektroniskā pakalpojumu lietošana! Kļūt par reģistrētu sistēmas lietotāju ir vienkārši, pati sistēmas lietošana ir viegli saprotama, un tās lietošana neprasa papildus izdevumus.

Lai sāktu lietot *WEBNams* sistēmu, Komunālo maksājumu norēķinu daļā jāuzraksta iesniegums (veidlapu var izdrukāt šeit: *http://ej.uz/ywgz*). Reģistrētiem klientiem katru mēnesi uz e-pastu tiek nosūtīts elektroniskais rēķins PDF formātā, kuru var apmaksāt, izmantojot internetbanku.

Ienākt sistēmā var Preiļu novada domes interneta vietnē atverot sadaļu Nozares / SIA «Preiļu saimnieks», uzklikšķinot saitei «WEBNams»: *http://www.preili.lv/webnams* vai interneta vietnē *www.preilusaimnieks.lv.*

Ieguvumi, reģistrējoties *WEBNams*:

❑ iespēja saņemt rēķinu par komunālajiem pakalpojumiem jūsu e-pasta kastītē;

❑ ērti ievadīt individuālo aukstā un karstā ūdens skaitītāju ikmēneša rādījumus;

❑ sekot līdzi ūdens skaitītāju rādījumu vēsturei un apskatīt pēdējā gada rēķinu apmaksu kopējo summu;

❑ ērti norēķināties, dzīvojot laukos, citās pilsētās vai atrodoties ārzemēs.

Lietojot elektronisko sistēmu *WEBNams* jāievēro, ka:

❑ aukstā ūdens un karstā ūdens patēriņa skaitītāju rādījumus jāievada, kādi tie ir mēneša pēdējā datumā. Vienīgi jāpatur prātā, ka skaitītāju rādījumus sistēma ļaus ievadīt pēc katra mēneša 15. datuma;

❑ ūdens patēriņa skaitītāju rādījumi katru mēnesi jāievada regulāri, arī tajos mēnešos, kad šis pakalpojums vispār nav lietots, ļoti svarīgi atkārtoti ievadīt iepriekšējos rādījumus (ja dati nav ievadīti vispār, datorsistēma maksājuma summu aprēķinās automātiski pēc vidējā ūdens patēriņa);

❑ pēc rēķina apmaksāšanas informācija sistēmā parādās 7 līdz 10 dienu laikā.

Ūdens patēriņa skaitītāju rādījumus mūsu klienti joprojām Komunālo maksājumu norēķinu daļai var paziņot pa tālr. 65381382 vai 26345495, bet tie, kuriem ir dators ar interneta pieslēgumu – izmantojot sistēmu *WEBNams.*

FEBRUARIS_Saimnieka Vards_2015_avize.qxd 23.02.2015 14:38 Page 3

Telpas ir jāvēdina

Lai izvairītos no pelējuma, svarīgākais ir veikt pasākumus mitruma mazināšanai – nodrošināt cirkulāciju katrā atsevišķā dzīvokļa īpašumā. To var panākt, regulāri un pareizi vēdinot telpas un nodrošinot tajās atbilstošu temperatūru.

Daudzdzīvokļu dzīvojamās mājās problēmas dažkārt rada pelējums. Šoreiz nedaudz plašāk par to, kāpēc tas rodas un kā to novērst.

Pelējums rodas vietās, kur mitrums veicina tā sporu attīstību, savukārt mitrums rodas, iekštelpu gaisam pilnībā kondensējoties uz vēsākām ēkas konstrukcijas virsmām, logiem vai caurulēm. Parasti pelējums parādās ārsienu stūros, uz sienām aiz cieši piebīdītām mēbelēm, kur gaisa cirkulācija ir ierobežota, vai uz logu ailēm un ēkas konstrukciju materiālu savienojumu vietām, kur temperatūra ir par 6–8°C grādiem vēsāka nekā pārējā telpā un kur siltumenerģijas plūsma ir lielāka.

Parasti pelējuma rašanos veicina vairāku apstākļu kopums un sevišķi to ietekmē iedzīvotāju paradumi. Piemēram, gaisa apmaiņa ir apgrūtināta, ja dzīvoklī virs gāzes plīts ir izbūvēts tvaika nosūcējs, bet ventilācijas restes ir aizvērtas, dzīvoklī ielikti PVC logi, telpas netiek pareizi vēdinātas. Ja vēl ģimenē ir mazs bērns, tad biežāk tiek gatavots ēdiens, mazgāta veļa un, ja telpa ir pilnībā noslēgta, un mitrumam nav, kur palikt, tas nosēžas uz virsmām, radot labvēlīgu vidi pelējumam. Telpās mitrāks gaiss rodas arī cilvēkiem elpojot un svīstot, mazgājoties, audzējot telpaugus.

Āra gaisa temperatūrai pazeminoties zem nulles atzīmes, relatīvā mitruma līmenim telpās jābūt līdz 50 %, bet pavasaros un rudeņos pieļaujamais relatīvā mitruma līmenis ir līdz 60 %.

Lielākajā daļā gadījumu no pelējuma var izvairīties, ja izvēlas atbilstošu apkures režīmu, pareizi vēdina telpas, nenovieto mēbeles vēsākajos istabu stūros vai cieši pie ārsienām.

Telpu vēdināšanas mērķis ir samazināt gaisa mitruma līmeni telpā, samazinot ūdens tvaika daudzumu gaisā.

Pelējumu var novērst, izmantojot tam paredzētās speciālās krāsas un pārklājumus, speciālu sienu minerālkrāsu, tomēr svarīgāk ir ievērot profilaktiskus pasākumus, lai izvairītos no pelējuma rašanās. Dzīvokļa siltināšana no iekšpuses noteikti problēmu neatrisinās, tikai to paslēps uz kādu laiku. Arī mēģinājumi aizdarīt paneļu šuves problēmu nespēs atrisināt. Svarīgākais uzdevums ir novērst mitruma rašanās cēloni, nevis cīnīties ar sekām.

Viens no efektīvākajiem veidiem, kā novērst pelējuma rašanos, ir daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas renovācija, jo šī problēma ir kompleksi jārisina visā mājā, ne tikai atsevišķos dzīvokļos. Svarīgākais ir veikt pasākumus mitruma mazināšanai – nodrošināt cirkulāciju katrā atsevišķā dzīvokļa īpašumā. To var panākt, regulāri un pareizi vēdinot telpas un nodrošinot tajās atbilstošu temperatūru. Starp citu, taupot līdzekļus par apkuri, dažkārt iedzīvotāji labprātāk vēlētos aizkavēt apkures sezonas sākšanu, taču līdz ar aukstāka laika iestāšanos ārsienas un telpas temperatūra atšķiras krasāk, un līdz ar to aktīvāk veidojas kondensāts. Rezultātā, vēloties ietaupīt par apkuri, var nākties cīnīties ar mitruma radītajām sekām un šķirties no vēl lielākiem līdzekļiem.

Veicot sava dzīvokļa remontu, nevajadzētu sabojāt esošo ventilācijas sistēmu. Ventilācijas sistēmas bojājums apgrūtinās dzīvošanu ne tikai jūsu dzīvoklī, bet arī kaimiņiem. Rūpes par kopīpašumu ir tikpat svarīgas kā rūpes par jūsu īpašumā esošo dzīvokli!

Lai telpās neveidotos pelējums:

- *daudzdzīvokļu mājā regulāri jāvēdina istabas, vairākas reizes dienā uz dažām minūtēm atverot līdz galam logus. Gatavojot ēdienu, jāieslēdz tvaika nosūcēji;*
- *kategoriski aizliegts aizbāzt dabīgās vēdināšanas sistēmas lūkas, jo tas traucē dabīgai gaisa caurplūdei un ventilācijai. Ja gaisa ieplūde ir par lielu, lūkas var aiztaisīt ar tam paredzētām ventilāciju restītēm;*
- *lai ziemā uz logiem neveidotos apledojuma kārta, jāpārliecinās, vai logu blīvgumijas ir kārtībā.*

Pareiza vēdināšana:

- *ziemā telpas jāvēdina no divām līdz piecām minūtēm vismaz divas reizes dienā, bet siltajā gadalaikā logus var atvērt uz ilgāku laiku;*
- *vēdinot telpas, termostatiskie vārsti pie radiatoriem jānoregulē uz zemāku temperatūru;*
- *ja aukstā laikā logus tur vaļā pārāk ilgi, tad loga konstrukcijas un piegulošās sienas pamatīgi atdziest, un tā tiek nelietderīgi izmantota siltumenerģija;*
- *vasarā telpas ieteicams vēdināt naktī un agrās rīta stundās, bet dienas karstākajā laikā labāk to nedarīt vispār. Ja iespējams, virs logiem un balkona durvīm no ārpuses ieteicams uzstādīt saulessargus; aizkari, žalūzijas un citi logu aizsegi no iekšpuses minimāli mazina karstuma ietekmi uz telpu temperatūru;*
- *ja ēkā nomainīti logi, durvis, nosiltināts jumts, gaisa apmaiņa dzīvokļos vairs nenotiek tik brīvi kā pirms tam, tādēļ, lai izvadītu lieko mitrumu, telpas jāvēdina biežāk un intensīvāk;*
- *arī kāpņutelpas daudzdzīvokļu mājā būtu jāvēdina, ievērojot tādus pašus nosacījumus, kā vēdinot dzīvokli. Kāpņutelpas nevajadzētu izmantot kā publisku smēķētavu.*

SIA «Preiļu saimnieks» avārijas dienests

Pašvaldības SIA «Preiļu saimnieks» avārijas dienests apkalpo Preiļu pilsētas daudzdzīvokļu māju un citu apsaimniekojamo objektu apkures, karsto un auksto ūdensvadu un kanalizācijas sistēmas, ja ir noslēgts līgums par SIA «Preiļu saimnieks» avārijas dienesta pakalpojumu izmantošanu.

Avārijas dienesta mērķis ir sniegt palīdzību kritiskās situācijās un veikt tādus remontdarbus, kuri jāizdara nekavējoties, lai novērstu turpmākus bojājumus, samazinātu draudus cilvēku un materiālo vērtību drošībai.

Avārijas dienests veic ēku iekšējo siltumtīklu, ūdens un kanalizācijas sistēmu tehnisko apkalpošanu, sistēmas iekārtu filtru tīrīšanu, atsevišķu bojāto posmu un noslēgventiļu nomaiņu, siltā un aukstā ūdens skaitītāju uzstādīšanu un pārbaudes, siltummezglu regulēšanu, sanitārtehnisko sistēmu apkalpošanu avārijas gadījumos un sistēmas darbības atjaunošanu pēc avārijām.

Saskaņā ar sanitārtehnisko darbu izcenojumu cenrādi iedzīvotājiem tiek piedāvāti dažādi maksas pakalpojumi, piemēram, radiatoru nomaiņa, klozetpodu uzstādīšana u.c.

Kādos gadījumos jāzvana SIA «Preiļu saimnieks» avārijas dienestam?

Ja avārijas situācija notikusi ēkā, kuru neapsaimnieko SIA «Preiļu saimnieks», vai šis gadījums neietilpst avārijas dienesta funkcijās, tad pieteikums tālāk tiek nodots attiecīgajām iestādēm (AS «Latvenergo», VUGD u.c.).

Jebkurā gadījumā avārijas dienesta tālruņa operatori uzklausa ikviena zvanītāja problēmu un iesaka labāko risinājumu.

Avārijas dienestam nekavējoties jāziņo par šādiem gadījumiem:

- ***applūdis pagrabs;***
- ***aizsalusi vai aizsērējusi kanalizācija;***
- ***nav karstā vai aukstā ūdens;***
- ***nedarbojas ūdens patēriņa skaitītājs vai bojāta tā plomba;***
- ***ir auksti radiatori;***
- ***ir plīsis apkures stāvvads, radiators, vai dvieļu žāvētājs;***
- ***ja ir pazudusi elektrība vai jūtama vadu deguma smaka;***
- ***ja ir novēroti maģistrālo ūdensapgādes vai siltumapgādes tīklu bojājumi;***
- ***ja ir nolauzti koki, bojātas ielu norādes un ceļa zīmes, beigti dzīvnieki u.tml. gadījumos.***

! **SIA «Preiļu saimnieks» avārijas dienesta diennakts tālrunis:**

65307085 vai 29397974

Notiek daudzdzīvokļu māju pagrabu uzkopšana

Attēlā – pagrabu tīrīšanu Jelgavas ielas 2. mājas iedzīvotājiem palīdz veikt SIA «Preiļu saimnieks» strādnieki.

SIA «Preiļu saimnieks» Komunālā nodaļa februārī veica pagrabu uzkopšanu daudzdzīvokļu dzīvojamām mājām Rēzeknes ielā 24, Jelgavas ielā 2 un Liepu ielā 7.

Koplietošanas telpas daudzdzīvokļu dzīvojamās mājās joprojām daudzviet ir aizkrāmētas ar vecām mēbelēm un citām nederīgām lietām. SIA «Preiļu saimnieks» praksē ir reāli gadījumi, kad notikusi avārijas situācija, bet speciālisti nevar to operatīvi novērst, jo nevar nekavējoties piekļūt komunikāciju tīkliem, tā vietā ir jāmeklē saimnieks visdrīzāk nevienam nevajadzīgiem krāmiem.

Tāpat iedzīvotāji tiek aicināti pagrabtelpās nebarot kaķus. Šie dzīvnieki ne tikai rada antisanitārus apstākļus, bet arī noplēš siltumizolāciju no komunikāciju caurulēm, kas būtībā palielina mājas kopējo siltumenerģijas patēriņu, par ko maksā visi iedzīvotāji.

Daudzdzīvokļu dzīvojamo māju vecākie vai iniciatīvas grupas tiek aicinātas sazināties ar SIA «Preiļu saimnieks» Komunālo nodaļu un organizēt pagrabtelpu sakopšanas talkas! Talkās jāpiedalās iedzīvotājiem pašiem, bet SIA «Preiļu saimnieks» noorganizēs tehniku un nepieciešamības gadījumā mēbeles vai citas smagākās lietas palīdzēs iznest mūsu strādnieki.

FEBRUARIS_Saimnieka Vards_2015_avize.qxd 23.02.2015 14:38 Page 4

Par ziedu dzīves dārzā būt,
Un veldzi – rasas lāsē gūt;
Par saulesstaru salnās kļūt,
Un vēja pūsmai tveicē būt;
Par zvaigzni tumšā naktī būt,
Lai skaistie sapņi nepazūd!

Sirsnīgi sveicieni apaļajā jubilejā mūsu kolēģei

Valentīnai Petrovai!

Sveiciens visiem jubilāriem, kuri dzimuši februārī!

SIA «Preiļu saimnieks» kolektīvs

Latvijā pārstrādē nonāk vien 18,7 % bateriju

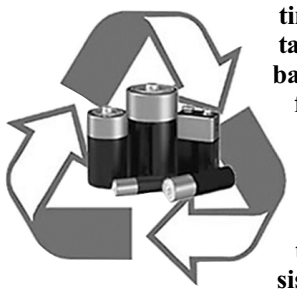

2013. gadā no 312,3 tonnām bateriju Latvijas tirgū tikai 58,6 tonnas tika pārstrādātas, tas nozīmē, ka pārstrādē nenonāk 81,3% bateriju, vēsta Latvijas Zaļā punkta informācija. Viena dabā izmesta pirkstiņbaterija izraisa augsnes piesārņojumu kvadrātmetra platībā, kas saglabājas gandrīz gadsimtu. Cilvēks ar augu un dzīvnieku valsts produktiem uzņem smagos metālus un toksiskās vielas, kas var izraisīt nopietnas saslimšanas un ļaundabīgos audzējus.

Izlietotās baterijas tiek uzskatītas par videi kaitīgiem atkritumiem, tādēļ tās ir jāizmet tikai un vienīgi tam paredzētās vietās – speciālās bateriju savākšanas kastēs. Izlietotās baterijas nedrīkst izmest kopā ar sadzīves atkritumiem vai pavirši atstāt dabā. Lielu kaitējumu rada ūdenstilpēs nonākušas baterijas, jo to korpuss neilgā laikā sarūsē un bīstamās vielas nonāk vidē, saindējot tuvumā esošos augus un apdraudot cilvēku veselību.

Pārstrādājot no vienas tonnas bateriju var iegūt 270 kg mangāna, 210 kg dzelzs, 160 kg cinka un 60 kg grafīta, kas ir piemēroti atkārtotai lietošanai un jaunu lietu radīšanai. Pārstrādes rūpnīcā no baterijām atsevišķi tiek atdalīts arī tērauds, kālijs, plastmasa un papīrs.

SIA «Preiļu saimnieks» Atkritumu apsaimniekošanas daļa aicina būt atbildīgiem un šķirot izlietotās baterijas, izmetot tās sabiedriskajās iestādēs un veikalos izvietotajās kastītēs!

Līdz 1. martam jānoslēdz līgumi par sadzīves atkritumu izvešanu!

Līdz šā gada 1. martam ikvienai mājsaimniecībai Preiļu pilsētā, ikvienai lauku viensētai, ikvienai juridiskai personai, kuras to vēl nav izdarījušas, obligāti jānoslēdz līgums ar SIA «Preiļu saimnieks» par cieto sadzīves atkritumu izvešanu.

Individuālos līgumus par cieto sadzīves atkritumu izvešanu var noslēgt:

- fiziskās personas līgumu var noslēgt, griežoties pie SIA «Preiļu saimnieks» Atkritumu apsaimniekošanas daļas vadītājas Vinetas Igolnieces, Preiļos, Rīgas ielā 4, tel. 29420721;

- juridiskās personas līgumu var noslēgt pie SIA «Preiļu saimnieks» juristes Līgas Bruzgules, Preiļos, Liepu ielā 2, tel. 26595354.

SIA «Preiļu saimnieks»

APBEDĪŠANAS BIROJS

Preiļos, Talsu ielā 2a

Strādājam darbdienās

no plkst. 8.00-12.00; 13.00-17.00

Tālr. 65322592 vai 26431724

SIA «Preiļu saimnieks» Atkritumu apsaimniekošanas daļa piedāvā veco mēbeļu vai citu lielgabarīta atkritumu izvešanu

Preiļos esošajos dalīti vākto atkritumu punktos parastajos konteineros pilsētas iedzīvotāji var izmest savus ikdienas sadzīves atkritumus, bet šķirotajiem atkritumiem paredzētajos konteineros – atkārtotai pārstrādei derīgos atkritumus. Nekādā gadījumā nav pieļaujams, ka pie dalīti vākto atkritumu punktiem iedzīvotāji atved un atstāj vecās mēbeles, remonta un celtniecības vai citus lielgabarīta atkritumus! Tiem ir jāpiesaka atsevišķa izvešana! Atkritumu šķirošanas punkti nedrīkst pārvērsties par mazām izgāztuvēm! SIA «Preiļu saimnieks» Atkritumu apsaimniekošanas daļa šādos gadījumos dara visu, lai noskaidrotu vainīgos, tādēļ vienkāršāk ir sevi pasargāt no nepatīkamiem brīžiem un pieteikt atsevišķu atkritumu izvešanu.

Ja jūs vēlaties atbrīvoties no lielgabarīta atkritumiem, bet neesat pārliecināts, kā pareizi to darīt, vai, lai pieteiktu veco mēbeļu vai citu lielgabarīta atkritumu izvešanu, lūdzu, sazinieties ar SIA «Preiļu saimnieks» Atkritumu apsaimniekošanas daļas vadītāju Vinetu Igolnieci pa tālr. 29420721.

Makulatūras šķirošana ir ieguldījums vides aizsardzībā

Kas jādara, kad izsaiņota kārtējā kartona kaste, izlasīti laikraksti un žurnāli, kāds dokuments zaudējis vērtību, uz galda stāv tukša sulas paka vai ir radies kāds cits vairs nelietojams papīra vai kartona izstrādājums? Protams, tas viss nav jāmet parastajā atkritumu tvertnē kopā ar ēdiena gatavošanas atliekām, bet gan papīra atkritumu šķirošanai paredzētajos konteineros ar dzelteniem vākiem. Pateicoties apzinīgajiem šķirotājiem, februārī SIA «Preiļu saimnieks» Atkritumu apsaimniekošanas daļa otrreizējai pārstrādei šogad pirmo reizi nodeva makulatūru un plēvi.

Sapresētas makulatūras un plēvju ķīpas ir ļoti smagas, tādēļ tās autofurgonā tiek iekrautas ar traktortehniku. Attēlā – ar traktoru strādā Antons Civkors.

No kopējās sadzīves atkritumu plūsmas vienu no lielākajām daļām aizņem papīrs. Papīrs tiek ražots no celulozes masas, kurai pievieno krāsvielas un pildvielas. Lai gan papīrs un kartons ir dabai draudzīgs iepakojuma veids, jo, nonākot vidē, tas samērā ātri sadalās, tomēr to pārstrādāt atkārtoti ir ļoti svarīgi, jo tā tiek taupīti gan enerģijas resursi, gan mežu resursi, jo celulozi izgatavo no koksnes.

Makulatūras šķirošana ir ieguldījums vides aizsardzībā, jo atkritumu poligonos nonākušais papīrs sadalās kopā ar citiem atkritumiem, tā radot cilvēku un dzīvnieku veselībai kaitīgus izgarojumus, piesārņojot pazemes un virszemes ūdeņus, degradējot augsni.

Preiļos makulatūru un kartonu var izmest dalīti vākto atkritumu punktos pie daudzdzīvokļu dzīvojamām mājām vai arī ikviens pats to var nogādāt SIA «Preiļu saimnieks» Atkritumu šķirošanas laukumā, kurš atrodas Rīgas ielā 4 un ir atvērts darbdienās. Vienīgi jāpatur prātā, ka konteineros ar dzeltenajiem vākiem nedrīkst mest slapju, netīru, no pārtikas atliekām salipušu papīru, jo šādi piemaisījumi ne tikai neatgriezeniski bojā pārstrādes produktu kvalitāti, bet arī apgrūtina atkritumu pāršķirotāju darbu. Visa iedzīvotāju sašķirotā makulatūra tiek nogādāta SIA «Preiļu saimnieks» Atkritumu šķirošanas laukumā, kur to vēlreiz pāršķiro, sapresē ķīpās un nodod otrreizējai pārstrādei.

Attēlā no kreisās – SIA «Preiļu saimnieks» darbinieki Māris Miezītis, Gunārs Kozlovskis un Aivars Gribusts palīdz pie makulatūras un plēvju ķīpu iekraušanas autofurgonā.

SIA «Preiļu saimnieks» Atkritumu apsaimniekošanas daļa pateicas visiem, kuri apzinīgi šķiro sadzīves atkritumus! Savukārt firmas un veikali tiek aicināti slēgt līgumus par papīra un kartona nodošanu! Vairāk informācijas var saņemt, zvanot SIA «Preiļu saimnieks» Atkritumu apsaimniekošanas daļas vadītājai Vinetai Igolniecei pa tel. 29420721.

Saimnieka Vārds
SIA «Preiļu saimnieks» informatīvs izdevums

Atbildīgā par izdevumu: Inese Šņepste,
tel. 26543047, e-pasts: *inese.snepste@preili.lv*

Iespiests SIA «Latgales Druka»,
Rēzeknē, Baznīcas ielā 28.